

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే కిష్కింధాకాండే

॥ ఏకోనషష్ఠితమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ ఏకోనషష్ఠితమః సర్గః ॥

సంపాతినా స్వపుత్రస్య సుపార్శ్వస్య ముఖతః శ్రుతాయాః
సీతారావణదర్శనసంబంధిఘటనాయా వర్ణనం

తతస్తదమృతాస్వాదం గృధ్రరాజేన భాషితం ।
నిశమ్య వదతా హృష్టాస్తే వచః ప్లవగర్షభాః ॥ 4.59.1 ॥

జాంబవాన్ వానరశ్రేష్ఠః సహ సర్వైః ప్లవంగమైః ।
భూతలాత్ సహసోత్థాయ గృధ్రరాజానమబ్రవీత్ ॥ 4.59.2 ॥

క్వ సీతా కేన వా దృష్టా కో వా హరతి మైథిలీం ।
తదాఖ్యాతు భవాన్ సర్వం గతిర్భవ వనౌకసాం ॥ 4.59.3 ॥

కో దాశరథిబాణానాం వజ్రవేగనిపాతినాం ।
స్వయం లక్ష్మణముక్తానాం న చింతయతి విక్రమం ॥ 4.59.4 ॥

స హరీన్ ప్రతిసమ్ముక్తాన్ సీతాశ్రుతిసమాహితాన్ ।
పునరాశ్వాసయన్ ప్రీత ఇదం వచనమబ్రవీత్ ॥ 4.59.5 ॥

శ్రూయతామిహ వైదేహ్య యథా మే హరణం శ్రుతం ।
యేన చాపి మమాఖ్యాతం యత్ర చాయతలోచనా ॥ 4.59.6 ॥

అహమస్మిన్ గిరౌ దుర్గే బహుయోజనమాయతే ।
చిరాన్నిపతితో వృద్ధః క్షీణప్రాణపరాక్రమః ॥ 4.59.7 ॥

తం మామేవంగతం పుత్రః సుపార్యో నామ నామతః |
ఆహారేణ యథాకాలం బిభర్తి పతతాం వరః || 4.59.8 ||

తీక్ష్ణకామాస్తు గంధర్వాస్తీక్ష్ణకోపా భుజంగమాః |
మృగాణాం తు భయం తీక్ష్ణం తతస్తీక్ష్ణక్షుధా వయం || 4.59.9 ||

స కదాచిత్ క్షుధార్తస్య మమాహారాభికాంక్షిణః |
గతసూర్యేహని ప్రాప్తో మమ పుత్రో హ్యానామిషః || 4.59.10 ||

స మయాహారసంరోధాత్ పీడితః ప్రీతివర్ధనః |
అనుమాన్య యథాతత్త్వమిదం వచనమబ్రవీత్ || 4.59.11 ||

అహం తాత యథాకాలమామిషార్థీ ఖమాప్లుతః |
మహేంద్రస్య గిరేర్ద్వారమావృత్య సుసమాశ్రితః || 4.59.12 ||

తత్ర సత్త్వసహస్రాణాం సాగరాంతరచారిణాం |
పంథానమేకోఽధ్యవసం సన్నిరోద్ధమవాఙ్ముఖః || 4.59.13 ||

తత్ర కశ్చిన్మయా దృష్టః సూర్యోదయసమప్రభాం |
స్త్రీయమాదాయ గచ్ఛన్ వై భిన్నాంజనచయోపమః || 4.59.14 ||

సోఽహమభ్యవహారార్థం తౌ దృష్ట్వా కృతనిశ్చయః |
తేన సామ్నా వినీతేన పంథానమనుయాచితః || 4.59.15 ||

నహి సామోపపన్నానాం ప్రహర్తా విద్యతే భువి |
నీచేష్పపి జనః కశ్చిత్ కిమంగ బత మద్విధః || 4.59.16 ||

స యాతస్తేజసా వ్యోమ సంక్షిపన్నివ వేగితః |
అథాహం ఖేచరైర్భూతైరభిగమ్య సభాజితః || 4.59.17 ||

దిష్ట్యా జీవతి సీతేతి హ్యబ్రువన్ మాం మహర్షయః |
కథంచిత్ సకలత్రోఽసౌ గతస్తే స్వస్త్వసంశయం || 4.59.18 ||

ఏవముక్తస్తతోఽహం తైః సిద్ధైః పరమశోభనైః |
స చ మే రావణో రాజా రక్షసాం ప్రతివేదితః || 4.59.19 ||

పశ్యన్ దాశరథేర్భార్యాం రామస్య జనకాత్మజాం |
భ్రష్టాభరణకౌశేయాం శోకవేగపరాజితాం || 4.59.20 ||

రామలక్ష్మణయోర్నామ క్రోశంతీం ముక్తమూర్ధజాం |
ఏష కాలాత్యయస్తాత ఇతి వాక్యవిదాం వరః || 4.59.21 ||

ఏతదర్థం సమగ్రం మే సుపార్శ్వః ప్రత్యవేదయత్ |
తచ్ఛ్రుత్వాపి హి మే బుద్ధిర్నాసీత్ కాచిత్ పరాక్రమే || 4.59.22 ||

అపక్షో హి కథం పక్షీ కర్మ కించిత్ సమారభేత్ |
యత్ తు శక్యం మయా కర్తుం వాగ్బుద్ధిగుణవర్తినా || 4.59.23 ||

శ్రూయతాం తత్ర వక్ష్యామి భవతాం పౌరుషాశ్రయం |
వాఙ్మతిభ్యాం హి సర్వేషాం కరిష్యామి ప్రియం హి వః || 4.59.24 ||

యద్ధి దాశరథేః కార్యం మమ తన్నాత్ర సంశయః |
తద్ భవంతో మతిశ్రేష్ఠా బలవంతో మనస్వినః || 4.59.25 ||

ప్రహితాః కపిరాజేన దేవైరపి దురాసదాః |
రామలక్ష్మణబాణాశ్చ విహితాః కంకపత్రిణః || 4.59.26 ||

త్రయాణామపి లోకానాం పర్యాప్తాస్త్రాణనిగ్రహే |
కామం ఖలు దశగ్రీవస్తేజోబలసమన్వితః |
భవతాం తు సమర్థానాం న కించిదపి దుష్కరం || 4.59.27 ||

తదలం కాలసంగేన క్రియతాం బుద్ధినిశ్చయః |
నహి కర్మసు సజ్జంతే బుద్ధిమంతో భవద్విధాః || 4.59.28 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే
కిష్కింధాకాండే ఏకోనపష్టితమః సర్గః ||